

SAŽETAK GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2019

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

Manuscript completed in June 2020

1st edition

Neither the European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) nor any person acting on behalf of the EIOPA is responsible for the use that might be made of the following information.

Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020

Images copyright: Pages: cover page: AdobeStock; other images EIOPA/Joppen; All illustrations, copyright EIOPA

PDF ISBN 978-92-9473-263-7 ISSN 2529-5799 doi: 10.2854/371384 EI-AD-20-001-HR-N

© EIOPA, 2020

Reproduction is authorised provided the source is acknowledged.

For any use or reproduction of photos or other material that is not under the copyright of the EIOPA, permission must be sought directly from the copyright holders.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ZA 2019 U BROJEVIMA

PRORAČUN

27,1 milijun EUR

60% od tijela država članica

40% od Europske komisije

Definirani udio država članica Europskog
udruženja slobodne trgovine (EFTA)

303 proizvoda i usluga u programu rada
91% ostvareno u skladu s planom
100% namjenskih sredstava (obveze) izvršeno

TESTIRANJE OTPORNOSTI NA STRES u SEKTORU STRUKOVNOG MIROVIN- SKOG OSIGURANJA

uključenom ocjenom ekološke, socijalne
i upravljačke izloženosti

19 zemalja

60% nacionalnih mirovinskih sustava definiranih naknada

50% nacionalnih mirovinskih sustava definiranih doprinosa

176 institucija za strukovno mirovinsko osiguranje

EIOPA JE OBJAVILA

6 mišljenja
2 preporuke
28 izvješća
3 smjernice
15 javnih rasprava

225 predavačkih angažmana
198 posjeta EIOPA-i
395 gostiju na godišnjoj konferenciji

Ključne publikacije

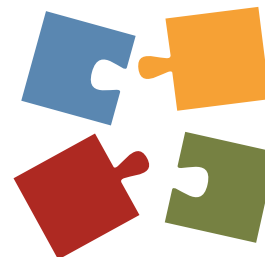
Izvješće o potrošačkim trendovima

Zaštita potrošača
Problemi povezani s putnim
osiguranjem

Velika količina podataka u osiguranju
motornih vozila i zdravstvenom
osiguranju

Predložak izvještaja o mirovinskim
primanjima jednostavan za korištenje

SUDJELOVANJE U 53 KOLEGIJA NADZORNIKA

7 zajedničkih inspekcija na licu mjesta
22 nacionalna nadzorna tijela s kojima aktivno
surađuje
8 bilateralnih angažmana s nacionalnim nad-
zornim tijelima

Tehnička podrška Hrvatskoj

UVODNA RIJEČ PREDSEDNIKA

Veselim se što imam priliku predstaviti vam ovu publikaciju o postignućima koje je EIOPA ostvarila u 2019. godini.

U okviru svoje misije koja se sastoji od promicanja zajedničkog pristupa nadzoru koristili smo se nizom nadzornih alata poput platformi za suradnju radi rješavanja pitanja neodrživih prekograničnih poslovnih modela.

U protekloj smo godini isto tako uložili veće napore u svoj rad na nadzoru poslovanja kako bi se potrošači zaštitili od loših poslovnih praksi. To je bio slučaj s putnim osiguranjem. Pri provedbi svojeg tematskog ispitivanja uočili smo određene poslovne modele povećanog rizika, koji izazivaju znatnu razinu zabrinutosti u pogledu nadzora. Zbog toga smo izdali upozorenje osigurateljima i posrednicima u osiguranju da pridaju pozornost problemu visokih provizija za proizvode putnog osiguranja.

Kontinuiranim radom u području potrošačkih trendova utvrdili smo četiri područja kojima je potrebno posvetiti dodatnu pozornost: životno osiguranje koje se prodaje uz hipoteke (naše područje interesa u 2020.), proizvodi povezani s udjelima u investicijskim fondovima, dodatno osiguranje i obrada odštetnih zahtjeva u okviru osiguranja motornih vozila.

Okruženje obilježeno niskim kamatnim stopama i dalje je izazov za osiguravatelje i mirovinske fondove. U području osiguranja tim se pitanjem bavimo u okviru preispitivanja direktive Solventnost II. Općenito govoreći, okvir uspostavljen direktivom Solventnost II djelotvoran je i uspješno funkcionira. Prema tome, na ishod preispitivanja gledamo kao na razvojni, a ne revolucionarni korak.

Uz potrebnu prilagodbu kalibracije kamatnog rizika naš cilj je postići uravnotežen učinak prijedloga iz tog okvira. Važno je područje interesa proporcionalnost te je EIOPA iznijela prijedloge s ciljem smanjenja zahtjeva u pogledu izvješćivanja za društva s niskorizičnim profilom.

Okruženje obilježeno niskim kamatnim stopama predstavlja izazov i štedišama. U 2019. nastavili smo raditi na predlošku izvještaja o mirovinskim primanjima kojim će se institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje pomoći da članovima mirovinskih programa pruže jasnije informacije i na taj im način omoguće da donose bolje i informirane odluke o svojim mirovinskim štednjama.

Kako bi se privatnim štedišama pružila snažnija podrška u postizanju njihovih ciljeva u pogledu mirovinskog osiguranja, pozornost moramo obratiti i na potražnju, osobito u kontekstu unije tržišta kapitala. U 2019. započeli smo rad na tehničkim standardima i tehničkim savjetima u svrhu provedbe paneuropskog osobnog mirovinskog proizvoda (PEPP), a prema našem mišljenju jednostavni, prijenosni, prvenstveno digitalni proizvodi poput PEPP-a mogu imati ključnu ulogu u pružanju podrške ljudima u pogledu mirovinske štednje.

Premda digitalizacija sa sobom nosi mnogo prilika za potrošače, postoje i određeni rizici. U našem tematskom ispitivanju o upotrebi velikih količina podataka u osiguranju motornih vozila i zdravstvenom osiguranju do izražaja su došla pitanja

povezana s pravednošću i etičnošću. EIOPA trenutačno detaljno preispituje to pitanje uz podršku svoje savjetodavne stručne skupine, koja joj pruža pomoć u razvoju načela digitalne odgovornosti u osiguranju.

Digitalizacija isto tako dovodi do većeg broja kibernetičkih napada. U 2019. EIOPA je u dijalogu s industrijom nastavila istraživati tržište osiguranja od kibernetičkih rizika u Europi.

Tijekom 2019. na vijestima smo najviše slušali o klimatskim promjenama. Naš rad u tom području obuhvaća sastavljanje mišljenja o načinu na koji se rizici povezani s klimatskim promjenama mogu ugraditi u okvir direktive Solventnost II te prvu provedenu procjenu ekološke, socijalne i upravljačke izloženosti u okviru testiranja otpornosti na stres sektora strukovnog mirovinskog osiguranja. U kontekstu prelaska na zeleno gospodarstvo čvrsto vjerujemo da osiguravatelji zahvaljujući svojim aktivnostima ulaganja i preuzimanja rizika imaju nadzornu ulogu kad je riječ o pridonosu prilagodbi klimatskim promjenama i u njihovu ublažavanju. Kao dugoročni ulagatelji i mirovinski fondovi mogu imati sličnu ulogu.

Premda prirodne katastrofe i kibernetička sigurnost predstavljaju dvije potpuno različite vrste rizika, među njima postoje određene sličnosti: za njih granice nisu nikakva prepreka te mogu biti uzrok ozbiljnih i skupih poteškoća za kućanstva, poduzeća i financijski sustav. Kako bi se uspješno odgovorilo na te globalne izazove, EIOPA smatra da nadzorna tijela, predstavnici industrije te javna tijela moraju ujediniti snage. Zajedničkim usklađenim pristupom može se postići snažniji odgovor koji vodi do uspjeha.

Sve rezultate postignute tijekom 2019. godine ostvarili smo zahvaljujući kontinuiranoj potpori našeg Odbora nadzornika i europskih institucija i suradnji s njima, kao i zahvaljujući trajnom dijalogu s potrošačima, industrijskim subjektima i drugim dionicima u okviru naših interesnih skupina na temelju savjetodavnog pristupa koji slijedimo te se u tom smislu veselimo nastavku suradnje kako bismo uspješno ostvarili ciljeve svojeg mandata.

U razdoblju koje je pred nama EIOPA će nastaviti ispunjavati svoju misiju u okruženju koje najviše obilježava epidemija koronavirusa.

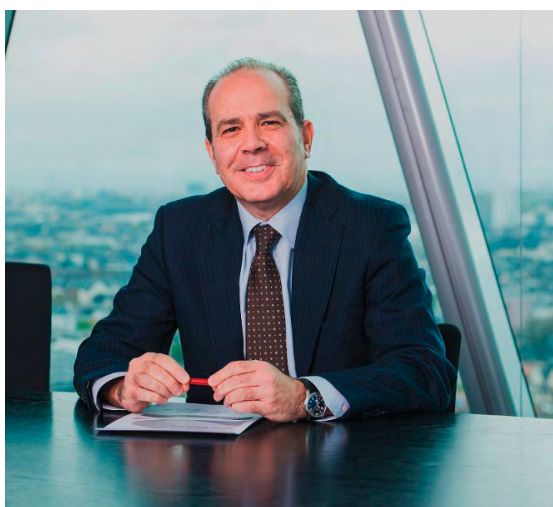
U tom će smislu naša pozornost i dalje biti usmjerena na zaštitu potrošača i financijsku stabilnost sektora osiguranja i mirovinskog sektora kako bi ostali otporni, pravedni i sposobni za oporavak. Kako bismo postigli te ciljeve, nastaviti ćemo pružati potporu inicijativama Europske komisije za ostvarenje strateških prioriteta poznatih pod nazivima europski zeleni plan, Europa spremna za digitalno doba i gospodarstvo u interesu građana.

Na taj ćemo način osigurati da osiguranje i mirovine budu u središtu snažnog financijskog sektora Europske unije, koji je u službi njezinih građana.

Gabriel Bernardino

UVODNA RIJEČ IZVRŠNOG DIREKTORA

U 2019. cilj nam je bio djelovati kao učinkovita i djelotvorna organizacija u obavljanju zadaća koje su nam povjerene te mi je zadovoljstvo što mogu reći da smo taj cilj ostvarili i postigli ciljne vrijednosti svih ključnih pokazatelja uspješnosti. Predano smo radili u skladu s najvišim standardima u području svih četiriju strateških prioriteta, kao i kad je riječ o međusektorskim temama poput održivog financiranja i digitalnih inovacija i tehnologija u osiguranju (Insurtech).

Profesionalna, kompetentna i angažirana radna snaga temelj je našeg djelovanja. Kako bismo podržali daljnji razvoj svojih ljudskih resursa, nastavili smo s provedbom okvira kompetencija i njegovom integracijom na razini različitih funkcija i postupaka. Broj članova osoblja naše organizacije porastao je sa 158 na 166, a njih gotovo 80 % bavi se temeljnim poslovnim aktivnostima.

Zahvaljujući svojoj sposobnosti da brzo odgovorimo na prioritete koji se neprestano mijenjaju možemo i uspješno obavljati zadaće koje su nam povjerene. Nadzorno tijelo je zbog neizvjesnosti situacije u pogledu povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije moralo neprestano biti u stanju pripravnosti kako bi moglo uspješno reagirati na operativnoj razini u slučaju da izostane politički dogovor o budućem odnosu.

U drugoj polovici 2019., nakon što je zaključeno preispitivanje europskih nadzornih tijela, EIOPA je pregledala, izmijenila i izradila svoj poslovnik kako bi osigurala spremnost za preuzimanje novih zadaća i ovlasti od siječnja 2020.

EIOPA je pozdravila donošenje zakonodavnog prijedloga za paneuropski osobni mirovinski proizvod (PEPP) i odmah počela raditi na pripremi pratećih propisa u svrhu osiguravanja pravilne provedbe PEPP-a. EIOPA je započela s radom na novim postupcima i rješenjima IT-a koji su potrebni za registraciju proizvoda i praćenje nacionalnog nadzora.

Tijekom cijele godine Nadzorno se tijelo na djelotvoran i odgovoran način koristilo resursima. Operativni proračun Nadzornog tijela za 2019. iznosio je 27,1 milijun EUR, a do kraja godine izvršeno je 100 % odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i 85,6 % odobrenih sredstava za plaćanje.

EIOPA svoje djelatnosti obavlja u potpunosti u skladu s propisima EU-a te radi na otvoren i transparentan način. U sklopu naših odgovornosti Europski revizorski sud, Služba Europske komisije za unutarnju reviziju i naš unutarnji revizor svake godine provode reviziju našeg poslovanja. EIOPA pozdravlja suradnju sa svim europskim institucijama, a ta se spremnost na suradnju ogleda u njezinu redovitom sudjelovanju na nadzornim sastancima Europskog parlamenta, među ostalim u njezinu sudjelovanju na saslušanju održanom u studenome 2019. pred Odborom Europskog parlamenta za ekonomsku i monetarnu politiku.

U stalnoj težnji za većom učinkovitošću EIOPA je nastavila provoditi e-rješenja, u prvom redu u administrativnim postupcima. Dodatan napredak ostvaren je prelaskom na sustave Europske komisije za upravljanje ljudskim resursima i za upravljanje službenim putovanjima.

Nadzorno je tijelo surađivalo i s drugim agencijama EU-a u području nabave s ciljem ostvarivanja ekonomije razmjera.

Kao i prethodnih godina, mnogo smo postigli zahvaljujući bliskoj suradnji s kolegama iz nacionalnih nadležnih tijela i konstruktivnom odnosu s članovima našeg upravnog odbora i Odbora nadzornika.

Kako bismo svoj rad gradili na informiranim odlukama, nastavili smo tražiti i prikupljati doprinose raznih dionika u okviru naših interesnih skupina te savjetovanja i događanja.

Kao organizacija predani smo održivom poslovanju, a ovo izvješće prvi put sadržava i izjavu o upravljanju okolišem. Digitalizirani radni postupci u svrhu smanjenja potrošnje papira i nadogradnja videokonferencijske opreme kako bi se omogućilo sudjelovanje na radionicama i događanjima na daljinu dva su primjera aktivnosti koje smo poduzeli 2019. kako bismo smanjili svoj utjecaj na okoliš. Obje navedene aktivnosti olakšale su naš rad, osobito zbog toga što smo jedno dulje razdoblje u 2020. godini radili od kuće.

Naime, u predstojećem ćemo razdoblju biti primorani prilagoditi svoj rad i načine rada novim izazovima: odgovornostima utvrđenima preispitivanjem europskih nadzornih tijela, poremećaju u gospodarstvu uzrokovanom pandemijom koronavirusa i prilagodbi radnih mjesta okruženju nakon završetka pandemije koronavirusa.

Želim iskreno zahvaliti osoblju EIOPA-e i kolegama iz nacionalnih nadležnih tijela, Odboru nadzornika i upravnom odboru na njihovu dragocjenom doprinosu našem radu. Uz njihovu trajnu predanost radu siguran sam da ćemo uspješno odgovoriti na izazove koje sam prethodno naveo. Na taj način možemo nastaviti podršku izgradnji snažnog i otpornog europskog sektora osiguranja i strukovnog mirovinskog osiguranja, koji donose koristi građanima, poduzećima i gospodarstvima u cijeloj Europi.

Fausto Parente

SAŽETAK

EIOPA je i 2019. godine odigrala ključnu ulogu u nadzoru osiguranja i mirovina u Europi, blisko surađujući s nacionalnim tijelima, europskim institucijama i drugim dionicima s ciljem ostvarenja strateških ciljeva utvrđenih u njezinu godišnjem programu rada za 2019.

Napredak u pogledu nadzora poslovanja i propisâ

Uredbom o osnivanju propisano je da je EIOPA u skladu sa svojim mandatom dužna preuzeti vodeću ulogu u promicanju transparentnosti, jednostavnosti i pravednosti na cijelom unutarnjem tržištu. Za to je presudna izgradnja čvrstog regulatornog okvira.

U kontekstu Direktive o distribuciji osiguranja EIOPA je radila na postizanju niza rezultata, među ostalim na ispitivanju općih dobrih pravila i na reviziji Odluke o suradnji nadležnih tijela.

Tijekom godine EIOPA je znatno intenzivirala rad na nadzoru poslovanja. Primjer toga je odluka da se uvedu posjeti nacionalnim nadzornim tijelima. EIOPA je ujedno nas-

tavila provoditi aktivnosti praćenja tržišta, u prvom redu u okviru svojih izvješća o potrošačkim trendovima.

Tematskim ispitivanjem pitanja povezanih sa zaštitom potrošača u okviru putnog osiguranja otkriveno je da neki poslovni modeli sa sobom nose veći rizik od određenih oblika ponašanja na tržištu, uključujući strukture nagrađivanja utemeljene na izrazito visokim provizijama, što često ide na štetu potrošača. Vodeći se navedenim tematskim ispitivanjem, EIOPA je izdala upozorenje za osiguravatelje i posrednike u osiguranju da pridaju pozornost problemu visokih provizija povezanih s proizvodima putnog osiguranja.

EIOPA je 2019. izdala svoje prvo izvješće o troškovima i povijesnom prinosu osiguravateljskih i mirovinskih proizvoda. Izvješće pokazuje da se troškovi razlikuju ovisno o vrsti proizvoda, premiji, kategoriji rizika i pravnom sustavu, ali i da razlike među proizvodima nose sa sobom velike poteškoće u usporedbi s prinosom.

Usmjeravanje konvergencije k postizanju visokokvalitetnog bonitetnog nadzora

Uspostava zajedničkog europskog pristupa nadzoru u samom je središtu EIOPA-ina rada.

U 2019. EIOPA je obavila velik posao u okviru preispitivanja direktive Solventnost II koje se provodi 2020. Preispitivanjem će se zajamčiti da taj važan propis i dalje odgovara svojoj svrsi.

U kontekstu provedbe Direktive o institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje II EIOPA je svoj rad usmjerila na postizanje proporcionalne i relevantne primjene Direktive o institucijama za strukovno mirovinsko osiguranje II na razini cijele Europe.

EIOPA je također radila na izradi predloška izvještaja o mirovinskim primanjima, kako bi pomogla članovima da imaju bolji uvid u ukupan iznos svojih mirovinskih doprinosa i dohodak koji bi mogli primati nakon umirovljenja.

U veljači 2019. Europski parlament i države članice postigli su politički dogovor o prijedlogu za paneuropski osobni mirovinski proizvod (PEPP). U skladu s tim je EIOPA počela raditi na razvoju nekoliko konkretnih tehničkih proizvoda za PEPP u skladu s Uredbom o PEPP-u.

Na međunarodnoj razini EIOPA je u studenom 2019. pridonijela donošenju prvog globalnog okvira za ublažavanje sistemskog rizika u sektoru osiguranja i nadzor međunarodno aktivnih osiguravateljskih grupacija, uključujući inačicu 2.0 standarda za kapital osiguranja („Insurance Capital Standard“). Tijekom godine EIOPA je nastavila graditi dosljedan pristup nadzoru i promicati dosljedne nadzorne prakse provedbom svojeg plana konvergencije nadzora. Prioritetna područja bila su primjena proporcionalnosti, nadzor internih modela i nadzor prekograničnog poslovanja.

EIOPA je uspostavila dodatne platforme za prekograničnu suradnju kako bi pridonijela snažnijoj i pravodobnijoj suradnji između nacionalnih nadležnih tijela u pogledu konkretnih prekograničnih slučajeva, čime se omogućuje brže prepoznavanje i procjena rizika u prekograničnom poslovanju.

EIOPA je također radila na dvama dodatnim stručnim pregledima koji su se odnosili na redovno nadzorno izvješće i suradnju između nacionalnih nadležnih tijela u prekograničnom poslovanju.

Tijekom cijele 2019. godine EIOPA je nastavila budno paziti na potencijalni utjecaj povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije i na s tim povezane promjene, pri čemu je pozvala nacionalna nadzorna tijela da štetu za osiguravatelje i korisnike osiguranja svedu na najmanju moguću mjeru.

Jačanje financijske stabilnosti sektora osiguranja i sektora strukovnog mirovinskog osiguranja

EIOPA je nastavila raditi na utvrđivanju trendova, potencijalnih rizika i ranjivosti koji bi mogli negativno utjecati na mirovinski sektor i sektor osiguranja u Europi. U okviru tog rada EIOPA je tijekom godine objavljivala statističke

podatke o osiguranju i strukovnom mirovinskom osiguranju, uključujući drugi godišnji pregled osiguranja, prikaz rizika na tromjesečnoj razini i dva izvješća o financijskoj stabilnosti na godišnjoj razini. Ključni izazov i dalje predstavljaju dugotrajni uvjeti niskih prinosa.

EIOPA je 2019. provela i testiranje otpornosti na stres sektora strukovnog mirovinskog osiguranja. Rezultati su pokazali da bi nepovoljni scenarij koji je primijenjen u okviru testiranja doveo do gubitka gotovo jedne četvrtine vrijednosti investicijske imovine uzorka, što bi dovelo do znatnog smanjenja primanja.

Tada je prvi put u testiranje na stres bila uključena procjena ekološke, socijalne i upravljačke izloženosti. Testiranjem je rasvijetljeno pitanje sadašnjeg upravljanja i uzimanja u obzir ekoloških, socijalnih i upravljačkih čimbenika u sektoru strukovnog mirovinskog osiguranja.

Općenito govoreći, zabilježena je visoka razina ugljičnog otiska povezana s gospodarstvom EU-a u okviru ulaganja u vlasnički kapital prisutnih u uzorku. Uz to, većina uključenih fondova uzima u obzir ekološke, socijalne i upravljačke čimbenike, ali ipak manje od 20 % uzorka trenutačno procjenjuje utjecaj ekoloških, socijalnih i upravljačkih čimbenika na rizike i povrate.

EIOPA je pokrenula i savjetovanje o uspostavi europske mreže nacionalnih sustava jamstava u osiguranju, koji bi bili u dovoljnoj mjeri usklađeni i financijski potpomognuti.

Međusektorske teme

EIOPA je nastavila sa svojim radom u području održivog financiranja. To je uključivalo pružanje podrške provedbi akcijskog plana Europske komisije za održivo financiranje i objavu mišljenja o uključivanju rizika povezanih s klimatskim promjenama u okvir direktive Solventnost II.

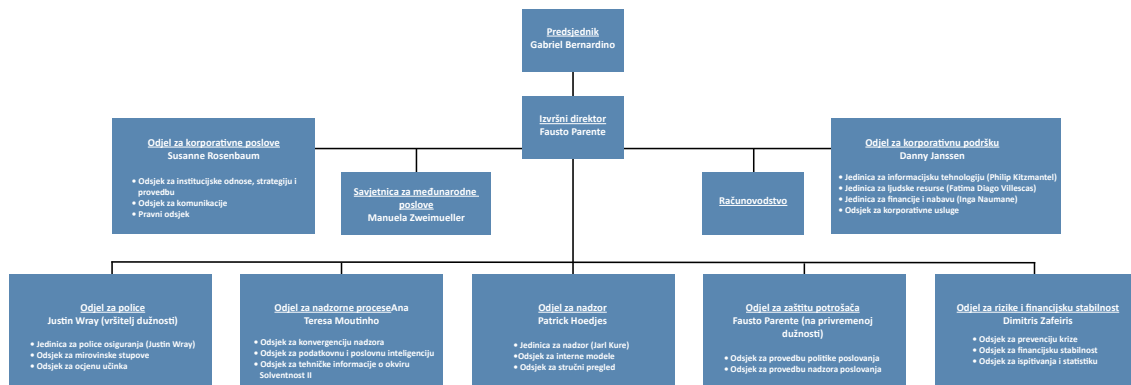
U području digitalnih inovacija i tehnologija u osiguranju (Insurtech), digitalizacije i kiberotpornosti EIOPA je djelovala u različitim aspektima digitalnih financija. To je uključivalo eksternalizaciju pružateljima usluga u oblaku, umjetnu inteligenciju i veliku količinu podataka s ciljem promicanja konvergencije nadzora, lakšeg utvrđivanja jednakih uvjeta na temelju načela proporcionalnosti i rad na tehnološki neutralnom pristupu financijskim inovacijama. Slijedom tematskog ispitivanja upotrebe velike količine podataka u osiguranju motornih vozila i zdravstvenom osiguranju EIOPA je 2019. godine uspostavila savjetodavnu stručnu skupinu čija je dužnost pružati joj pomoć u razvoju načela digitalne odgovornosti za sektor osiguranja.

U svojem izvješću o kiberrizicima za osiguravatelje EIOPA je zaključila da digitalno gospodarstvo i tehnološki napredak nude mnoštvo prilika u preuzimanju kiberrizika. Odgovarajuće pokriće osiguranja za kiberrizike može dati vrijedan doprinos upravljanju kiberrizicima s kojima se suočavaju poduzeća i klijenti. Dobro razvijeno tržište osiguranja od kiberrizika može igrati ključnu ulogu u omogućavanju prelaska na digitalno gospodarstvo.

Djelotvorno i učinkovito izvršavanje mandata

EIOPA je tijekom 2019. nastavila poslovati kao djelotvorna i učinkovita organizacija, tražeći istodobno dodatna rješenja s ciljem poboljšanja svojih administrativnih postupaka.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

KONTAKT S EU-OM

Osobno

U cijeloj Europskoj uniji postoje stotine informacijskih centara Europe Direct. Adresu najbližeg centra možete pronaći na: https://europa.eu/european-union/contact_hr

Telefonom ili e-poštom

Europe Direct je služba koja odgovara na vaša pitanja o Europskoj uniji. Možete im se obratiti:

- na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive),
- na broj: +32 22999696 ili
- e-poštom preko: https://europa.eu/european-union/contact_hr

TRAŽENJE INFORMACIJA O EU-U

Na internetu

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa: https://europa.eu/european-union/index_hr

Publikacije EU-a

Besplatne publikacije EU-a i publikacije EU-a koje se plaćaju možete preuzeti ili naručiti preko internetske stranice: <https://op.europa.eu/hr/publications>. Za više primjeraka besplatnih publikacija obratite se službi Europe Direct ili najbližemu informacijskom centru (vidjeti https://europa.eu/european-union/contact_hr).

Zakonodavstvo EU-a i povezani dokumenti

Za pristup pravnim informacijama iz EU-a, uključujući cjelokupno zakonodavstvo EU-a od 1952. na svim službenim jezičnim verzijama, posjetite internetske stranice EUR-Lexa: <http://eur-lex.europa.eu>

Otvoreni podaci iz EU-a

Portal otvorenih podataka EU-a (<http://data.europa.eu/euodp/hr>) omogućuje pristup podatkovnim zbirkama iz EU-a. Podatci se mogu besplatno preuzimati i ponovno uporabiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe.

**EUROPEAN INSURANCE AND
OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY**

Westhafenplatz 1,
60327 Frankfurt am Main, Germany

<https://www.eiopa.europa.eu/>

Ured za publikacije
Europske unije

ISBN 978-92-9473-263-7
ISSN 2529-5799